

משימות הבטחון לשנים הבאות מדברי ראש-המטה הכללי בכנס מפקדים

הננו נכנסים לשנה השש-עשרה של עצמאותנו; רבות התמורות שהתחוללו בחייה של המדינה במשך חמש עשרה שנות קיומה, ורבים ההשגים לזכותה. אולם בתחום אחד, החיוני לנו ביותר — הלא הוא תחום בטחוננו הלאומי — נשאר המצב כפי שהיה אז, ביום הכרזת המדינה. הבעיה בעינה עומדת והאתגר שריר וקיים.

השנה הבאה תעמוד אף היא בסימן המאמץ להגברת בטחונה של ישראל. התמורות שחלו בשנה האחרונה במשטריהן של המדינות הסובבות אותנו אין בהן כל זיק של תקווה שאכן נתרשש שינוי ביחסן לעצמאותנו וכי אכן קרבה שעת הכרתן בקיומנו. ההפך הוא הנכון.

איי-ציבות — זוהי התופעה המאפינת את מדינות המזרח-התיכון. בעת האחרונה היינו עדים למלחמה בתימן, שפיכות דמים בעיראק והפיכות שלטון בסוריה. כל אלה מניעים הלוך ושוב את מטוטלת התהפוכות באזורנו, כשבמשקולת-הכובד של מטוטלת זו טבועים אותות שאיפותיה של מצרים.

כוחות שאינם ניתנים להגדרה פשוטה וברורה, קבוצות של נושאי סמאות סוציאליס-

טיות ולאומניות, שחברו יחדיו, אולי לצורך שעה בלבד — כל אלה החלו מגבירים פעי-
לותם לאחרונה, והם עשויים לדרדר את אזורנו לתקופה חדשה של אי-שקט וחוסר
יציבות.

מקורן של תופעות אלו אינו בבחינת חידוש במערכת היחסים הבין-ערביים. אך המאפיין
את אי-השקט ואת חוסר היציבות הפך להיות לאחרונה גלוי יותר, תמציתי יותר —
המאבק בין שתי המגמות: מגמה הגורסת איחוד העולם הערבי תוך ביטול כולל של
המסגרות הלאומיות-הארציות הקיימות — היא מגמתו של נאצר; ומגמה הגורסת
ביסוס העולם הערבי על מסגרות לאומיות-ארציות, שעליהן יושתתו היחסים הבין-
ערביים.

מאבק זה בין המגמה הבדלנית-למחצה לאיחודית הכוללת — בין אם יביא בעק-
בותיו, כשלב נוסף, איחוד פדרטיבי המאפשר הידברות בין המדינות, ובין אם יתפתח
שוב למדיניות של ניתוק יחסים, הסתגרות ואיבה — עשוי להתדרדר אף אל גבולנו
ולפגוע בבטחוננו.

לנוכח כל אלה יש להביא בחשבון את תהליך התעצמותן של מדינות-ערב ולהכיר
בעובדה שנעשים היום מאמצים כבירים להקים כוח אשר יוכל לישראל. מכאן נובע
הקושי בפניו עומדים מעצבי דמותו של המאמץ הבטחוני של המדינה; להעריך, לשקול
ולהסיק מסקנות לטוח-קצר ולפרקי-זמן ארוכים: כל הערכת-מצב שוטפת עשויה להש-
תנות, כל נתון וכל עובדה הנראים לכאורה יציבים כיום, עלולים להתמוטט מחר. אין
לנו אלא להכין עצמנו לכל אפשרות, לכל מצב שיתהווה.

צה"ל חייב להגשים יעודו המוגדר:

- לעשות הכל להרתעתו של האויב;
- לנצח במלחמה באם זו תיכפה עלינו.

אנו משוכנעים שצה"ל חזק ומאומן וכי יש באפשרותו להכריע כיום במערכה צבאית כל
אויב אפשרי. אולם קיימת אפשרות שתהליך התעצמותו של האויב, גם אם לא יערער
מאזן הכוחות בתקופה הקרובה ביותר, יניע מדינה ערבית אחת או כולן להאמין שאכן
מסוגלות הן לנצח את ישראל וכי הגיעה העת לצאת למאבק מכריע נגדה. הרגשה זו
תתחזק בלבן עם הכנסת טילי קרקע-קרקע למערך. ניתן להעריך שתהליך ההתעצמות
הכולל — הצבאי, המדיני, והכלכלי — יצור משך השנים פוטנציאל גדול של כוח בארצות
האויב שעלול להוות סכנה רצינית ביותר לישראל.

ועל-כן — הגשמת יעודו של צה"ל מחייבת פעולה מקבילה בשני מישורים:

לתקופה הקרובה עלינו להיערך באופן שיסכל כל סכנה קרובה ומוחשית. הדבר כרוך
בהבטחת תהליך התעצמותו של צה"ל ובטיפוח זרועות האויר, היבשה והים ומילוי כל
החסר בהם. בכל אלה נהיה זקוקים לתוספת כוח, שיפורים, ולעתים גם לשידוד
מערכות.

אך לא די באלה. חובה עלינו להכין עצמנו לקראת השנים הבאות, לקראת עתיד בו
תתפוסנה מקום מערכות-חימוש אחרות. נצטרך ללמוד לדעת את התנאים החדשים
שישמשו אתגר בעתיד, לקבוע עדיפויות, לתכנן המסגרות והכלים, ולהשקיע אמצעים
רבים ומאמצים בתהליכי הפיתוח ובנין כוחות העתיד.

ובסיכום, ניתן לומר: בעית הבטחון והכושר הצבאי היא בעית-יסוד של המדינה, על
סף שנתה השש-עשרה. כך היתה בתקופת ההגנה במלחמת השחרור ובסיני; ובין
שנרצה בכך ובין לאו — כזו תשאר עוד שנים רבות.

ועל כולנו להמשיך ולעמול קשות על מנת להבטיח גם להבא בטחונה של ישראל.